

Detaljplan för

Torshälla 5:8 med flera (Granbacken)

Granbacken
Eskilstuna kommun

Behovsbedömning

Planprocessen

Enligt lagen om miljöbedömningar av planer och program (PBL 5:18 och MB 6:11) skall kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner som kan medföra en *betydande miljöpåverkan*.

Som stöd för kommunens ställningstagande görs en behovsbedömning i ett tidigt skede av planarbetet. Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan skall en miljöbedömning göras i form av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

I behovsbedömningen finns 3 alternativ:

- **Ja** indikerar att planförslaget kommer att leda till en betydande miljöpåverkan i enskild aspekt eller sammanvägt med andra aspekter.
- **Nej** indikerar att planförslaget inte kommer att leda till en betydande miljöpåverkan enskilt eller i en sammanvägd bedömning.
- **Osäker** indikerar att det finns en osäkerhet och att frågan kräver djupare analys för att ett ställningstagande ska kunna göras.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs under planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Inledning

Planens syfte

Detaljplanarbetet ska utreda förutsättningarna för en möjlig byggnation av småhusbebyggelse, då det finns behov av nya bostäder i form av villor/radhus i Torshälla.

Översiktlig beskrivning av planområdet

Området är beläget mellan Folkestavägen och Eskilstunaån väster om villaområdet Granbacken. Eskilstunaån är belägen ungefär 80-100 meter från nord-östra gränsen av utredningsområdet. Planområdet utgörs av varierad topografi med höjder mellan cirka 15 till 35 meter över havet. Norra delen av planområdet består av åkermark, den centrala och södra delen av barr och blandskog. I östra och sydöstra delen av planområdet finns en nyckelbiotop. Planområdet finns angivet som utredningsområde för bostäder i Översiktsplan för stadsbygden 2005. Utredningsområdets yta är ungefär 0,2 kvkm. Exploatören önskar att bygga ett bostadsområde bestående av enplansvillor, radhus och kedjehus. Två infarter planeras från Folkestavägen vilken är belägen norr om planområdet. En stor del av den nya bebyggelsen planeras i ett skogsområde som ligger söder om Folkestavägen.

Miljöbalken

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Bestämmelser Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kap miljöbalken?		X		I 3 kapitlet 6 § miljöbalken anges att behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter särskilt skall beaktas. Skogsområdet ansluter till befintlig bebyggelse och ligger i närheten av Torshälla tätort.

Iakttas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken?	X		
Kommer området att tas i anspråk för sådant ändamål som omfattas av bestämmelserna i PBL 5:18 om krav på MKB?		X	

Gällande regleringar och skyddsvärden

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Förordnanden/skydd Berör planen område med lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken?		X		
Berör planen kulturresevat, byggnadsminnen eller fornminnen?	X			Söder om planområdet finns bland annat gravfält och bebyggelse lämningar. Närmaste fornlämningarna är lokaliserade ungefär 100 meter från planerade bostäder. Länsstyrelsen ställer krav på genomförande av arkeologisk undersökning i fall man exploaterar skogsområdet i västra delen av planområdet.
Riksintressen Berör planen riksintresse för natur- eller kulturmiljövård, rörligt friluftsliv eller Natura 2000-område?		X		Planområdet gränsar till riksintresse kulturmiljö – Torshälla vilken finns norr och öster om planområdet. Bebyggelse och själva området kommer att vara utformade på så sätt så att genomförande av planen inte kommer att skada riksintresset.
Högt naturvärde Berör planen område, som bedömts ha högt regionalt eller kommunalt naturvärde?	X			I planområdet finns en nyckelbiotop. Objektet utgörs av 4,3 hektar barr- och hållmarkskog. Tall dominerar. Stående och liggande död ved, insektesthål och gångar på trädstammar, hackmärken efter hackspettar, pansarbark och spärrgreniga tallar förekommer i nyckelbiotopen. Ingen bebyggelse planeras i nyckelbiotopen. Alla bostäder kommer att finnas norr och väster om nyckelbiotopen.
Skyddsavstånd Lokaliseras planerade verksamheter så att skyddsavstånd till befintlig bebyggelse inte uppfylls?		X		

Effekter på miljön

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark Kan ett genomförande av planen skada befintliga markförhållanden?			X	Det pågår en dagvattenutredning som kommer att redovisa hur man bör placera husen och gator så att befintliga markförhållanden inte skadas.

Ligger delar av planområdet inom det av SMHI karterade riskområdet för översvämning?		X	
Kan miljö- och hälsofarliga ämnen finnas lagrade i marken?	X		Cirka 150 meter från områdets östra gräns finns en industritipp som användes på 1960- och 70-talen. Hälsofarliga ämnen finns lagrade i tippet. Deponin har tilldelats riskklass 2 enligt MIFO fas 1, vilket innebär stor risk för människa och miljö. Området som ligger norr om soptippen och söder om ett dike, vilket utgör södra gränsen av planområdet innehåller höga mängder av hälsofarliga ämnen. Ny bebyggelse planeras norr om diket; grundvatten- och markundersökning pågår. Utredningen kommer att redovisa om vilka delar av marken norr om diket kan ha känslig markanvändning (bostäder i detta fall) och vilka saneringsåtgärder som eventuellt krävs.
Luft och klimat Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av luftkvalitén eller förändringar av klimatet?		X	Planerade område kommer att ha enbart bostadskaraktär, på grund av det finns det ingen risk att genomförande av planen kommer att medföra försämringar av luftkvalitén eller förändringar av klimatet.
Vatten Kan ett genomförande av planen medföra försämringar av vattnets kvalité eller orsaka förändrade flödesmönster?		X	
Vegetation Kan ett genomförande av planen påverka vegetationsförhållandena i området?	X		Ett idag skogsklätt område som innehåller naturskogsstrukturer, som exempelvis stående och liggande död ved, omvandlas till bostadsområde.
Djurliv Kan ett genomförande av planen påverka djurlivet i området?	X		Vid besök i området våren 2010 kunde spår av spillkråka ses på tallstam. Ytterligare inventeringar behövs för att konstatera om spillkråka förekommer i området. Spillkråka omfattas av artskyddsförordningens 4 §. Även om alla fågelarter omfattas bör arter markerade med B, vilket spillkråka är, i bilaga 1 till artskyddsförordningen prioriteras i skyddsarbetet.

Stads-/landskapsbild Kan ett genomförande av planen påverka stads/landskapsbilden?	X			Både stads- och landskapsbild av Torshälla kommer att förändras. Genomförande av detaljplanen innebär utglesning av bebyggelse i Torshälla och utbredning av stadens gränser. Torshälla kommer att utvidgas västerut. Bebyggelse placerad i skogsområdet kommer att vara synlig från Folkestavägen. En annan del av bebyggelse som kommer att bli placerad närmare Folkestavägen kommer att upplevas som Torshällas nya västra entré.
Miljöpåverkan från omgivningen Kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet?		X		

Effekter på hälsa och säkerhet

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Störningar Kan ett genomförande av planen medföra störningar; t ex utsläpp, buller, vibrationer, ljus?		X		
Säkerhet Kan ett genomförande av planen ge effekter på hälsa och säkerhet?		X		
Barn och ungdomar Kommer planen att påverka barn och ungdomar negativt?		X		

Effekter på hushållning av mark, vatten och andra resurser

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Mark- och vattenanvändning Kan ett genomförande av planen medföra avsevärd förändring av mark och vattenanvändning i området?	X			I dagsläget är planområdet inte planlagt, det består av natur- och åkermark. Genomförande av planen kommer att innebära ändring av markanvändning från oexploaterad mark till område bebyggt med bostäder. Delar av planområdet kommer dock att behålla sin naturkaraktär.
Naturresurser Kan ett genomförande av planen medföra ett avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar naturresurs?		X		
Transporter/Kommunikation Kan ett genomförande av planen ge upphov till betydande ökning av fordonstrafik?		X		

Rekreation, rörligt friluftsliv Kan ett genomförande av planen försämra kvalitén eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet?	X			Området nyttjas idag för friluftsliv och rekreation vilket strukturer som väl ingångna stigar bevitnar. Området har goda förutsättningar för bär- och svampplockning. Å ena sidan kommer man att bebygga en del av området, vilket kommer att förändra områdets karaktär; å andra sidan kommer området bli mer tillgängligt för människor tack vare nya trottoarer och stigar.
Kulturmiljövård Kan ett genomförande av planen negativt påverka område med fornlämning eller annan värdefull kulturhistorisk miljö?			X	Länsstyrelsen kräver arkeologisk utredning av fornlämningar som finns söder om planområdet för att bedöma om genomförande av planen kan ha någon negativ påverkan.

Övergripande miljömål och bärkraftsprinciper

	Ja	Nej	Osäker	Kommentar
Långsiktliga miljömål Finns det någon risk att ett genomförande av planen åstadkommer effekter som strider mot de fyra kretsloppsvillkoren eller andra långsiktiga miljömål?	X			En exploatering av skogsområdet skulle kunna strida mot miljökvalitetsmålen: Ett rikt växt- och djurliv Målet anger bland annat att förlust av biologisk mångfald skall hejdas till 2010, samt att människor skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd. En god bebyggd miljö Målet anger bland annat att natur- och kulturvärden skall tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.
Har ett genomförande av planen effekter som var för sig är begränsade men tillsammans kan vara betydande?		X		
Har ett genomförande av planen miljöeffekter som kan orsaka skada på människors hälsa, direkt eller indirekt?		X		

Sammanfattning

Positiva effekter av planens genomförande

- Nya bostäder i form av naturnära villor och radhus utanför Torshälla
- En ny tydlig entré väster om Torshälla

Negativa effekter av planens genomförande

- Naturmark tas i anspråk och bebyggs
- Utglesning av Torshälla

Nollalternativ Området är inte planlagt och behåller sin karaktär som naturområde och åkermark.

Sammanfattande kommentarer Ett genomförande av detaljplanen kan få vissa negativa effekter avseende biologisk mångfald då ett skogsområde tas i anspråk där bland annat skog klassad som nyckelbiotop finns med. Å andra sidan kommer genomförandet att innebära nya stigar, trottoarer, cykeltväg och lekplatser vilket kommer att göra området mer tillgängligt och mer attraktivt när det gäller stadsfunktioner. Efter avvägning av behovsbedömningens faktorer anser vi att detta inte inverkar på genomförandet av planen.

Länsstyrelsen har yttrat sig angående förorenad mark i planområdet samt kulturmiljön Torshälla och fornlämningar som finns i närheten av planområdet. Länsstyrelsen synpunkter överensstämmer med kommunens bedömning och utgör en del av behovsbedömningen.

Kommunens ställningstagande

Med utgångspunkt i ovanstående gör kommunen följande bedömning:	Markera med X
Ett genomförande av detaljplanen har inte någon påvisbar negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Planbeskrivning enligt PBL.	
Ett genomförande av detaljplanen kan få negativa effekter, men förebyggande åtgärder kommer att vidtas så att dessa inte blir betydande. Konsekvenser och åtgärder redovisas i planbeskrivningen, enligt PBL.	X
Ett genomförande av detaljplanen kan få en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser. En MKB enligt 5 kap. 18 § PBL erfordras.	
Miljöpåverkan är så betydande att andra lokaliseringalternativ bör utredas.	

Arbetsgrupp

Arbetet med behovsbedömningen har bedrivits i projektform. Medverkande tjänstemän har varit:

Jaroslaw Bartosiak
Camilla Ährlund

SBF /Planavdelning/Planarkitekt
SBF/Planavdelningen/Kommunbiolog

Stadsbyggnadsförvaltningen
Planavdelningen

Björn Sjölund
Planchef

Jaroslaw Bartosiak
Planarkitekt